

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Kdo so ljudje, ki stojijo za našo hrano?

Nika Kitek, Tina Mesec in Anja Seliškar
Mentorica: asist. Martina Erjavšek

Ljubljana, maj 2018

Pravična trgovina

- Alternativni sistem trgovanja
- Želi skrajšati trgovsko verigo
- Proizvajalci imajo dostop do tržišča
- Proizvajalci bolj zaščiteni
- Potrošnik ima vpogled v kulturo, identiteto in življenjske pogoje proizvajalca

Izdelki potrjeni s strani pravične trgovine

- Banane
- Suho sadje
- Sokovi
- Kvinoja
- Sladkor
- Bombaž
- Kava
- Kakav
- Sveže sadje in zelenjava
- Riž
- Čaj
- Med
- Oreščki
- Začimbe
- Vino
- Platina
- Zlato
- Srebro

Deset načel pravične trgovine

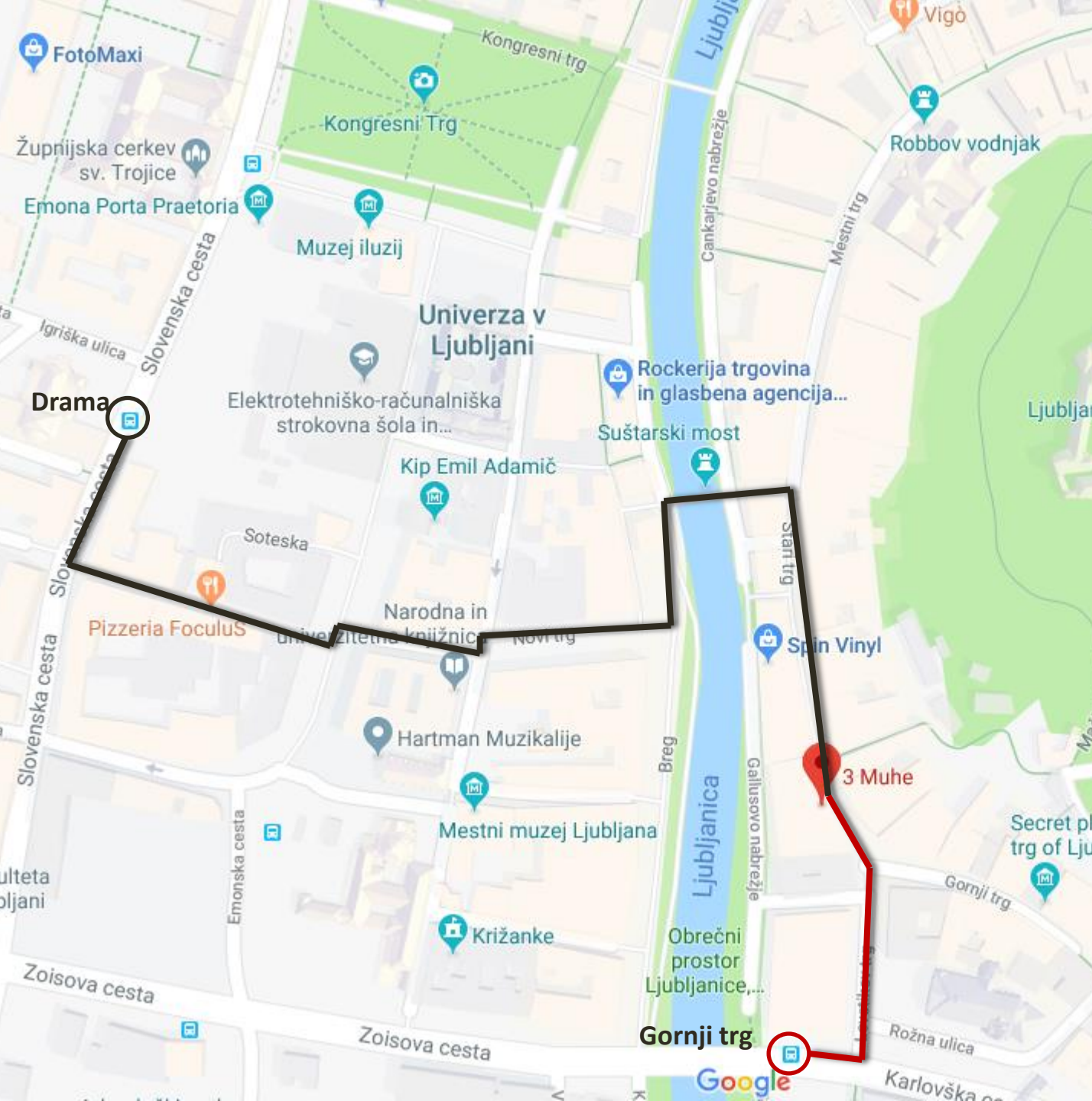
1. Ustvarjanje priložnosti za gospodarsko prikrajšane proizvajalce
  - Zmanjševanje revščine
2. Preglednost in odgovornost
3. Prakse poštenega trgovanja
  - Dolgoročna partnerstva, solidarnost, zaupanje, spoštovanje
4. Pošteno plačilo
  - Plačilo, ki zadostuje za dostojno življenje delavca in njegove družine
5. Zagotavljanje dela brez otrok in prisilnega dela

6. Zavezanost k nediskriminaciji, enakosti spolov in ekonomskemu položaju žensk ter svobodi združevanja
7. Zagotavljanje dobrih delovnih pogojev
  - Varno in zdravo okolje za zaposlene
8. Zagotavljanje krepitve zmogljivosti
  - Pomoč majhnim proizvajalcem, da se širijo
9. Spodbujanje pravične trgovine
10. Spoštovanje okolja
  - Uporaba surovin iz trajnostno uporabnih virov

Pravična trgovina v Sloveniji

- 3 MUHE leta 2004
- 2008 zadruga Odjuga
- Partnerji: združenje proizvajalcev Burkina Fasa, Gana, Uganda, Indija, Haitija, Peruja in Maroka. Z ostalimi združenji so povezani preko avstrijske pravično trgovinske organizacije EZA.

Notranjost
Zunanjost

Certifikati pravične trgovine 3 MUHE

Razdalja med proizvajalci in potrošniki

- Razdalje vedno večje
  - Pridelovalna industrija
  - Evropski kmetje soočajo s težkimi razmerami
  - Delo nevarno in slabo plačano
  - Označbe »biološko«, »ekološko« in »pravična trgovina«
-
- **Kaj so stisnili za moj pomarančni sok?**

KAVA

NAVADNA

UMETNO UREJENA PLANTAŽA
PESTICIDI
GNOJILA
STROJNO OBIRANJE

ŽIVLJENJSKA DOBA
10 LET

HEKTARSKI DONOS
VEČJI >

KAKOVOST PROIZVODA MANJŠA

PRAVIČNA

NARAVNO OKOLJE
MALO INSEKTICIDOV
NI MEHANIZACIJE
ROČNO OBIRANJE

ŽIVLJENJSKA DOBA
20 LET

HEKTARSKI DONOS MANJŠI <

KAKOVOST PROIZVODA
VEČJA

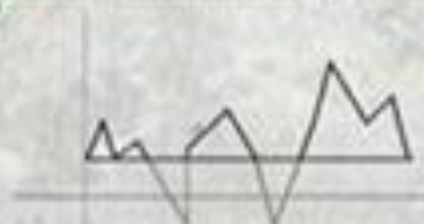
1 ZAPOSLEN

200
ZAPOSLENIH *

* velja za enako površino

CENE DOLOČA
BORZA /
ŠPEKULACIJE

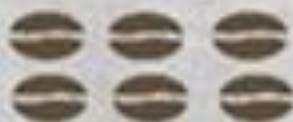
DOLOČENA
MINIMALNA CENA
ODKUPA

VELIKO
POSREDNIKOV

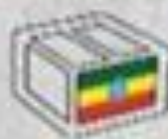
MALO
POSREDNIKOV

OKUS JE VEDNO ENAK /
NA NJEGA VPLIVA LE NAČIN
PRIPRAVE

NARAVEN OKUS /
ODVIŠEN OD NAČINA
PRIDELAVE &
PREDELAVE

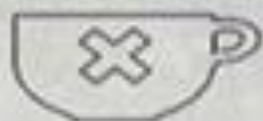
POREKLO + PREDELAVA
?

POREKLO + PREDELAVA ✓

1,3 EUR *

* cene za espresso v Ljubljani

1 EUR *

ZNAK
WFTO / FLO

3 MUHE

Anketa

- 102 anketirancev: obeh spolov in vseh starosti
- Spletna anketa en klik anketa
- Delile na spletnem omrežju Facebook
- 2 demografski vprašanji in 8 ostalih vprašanj

EnKlikANKETA
KOMPETENTNO O PODATKIH

0% 100%

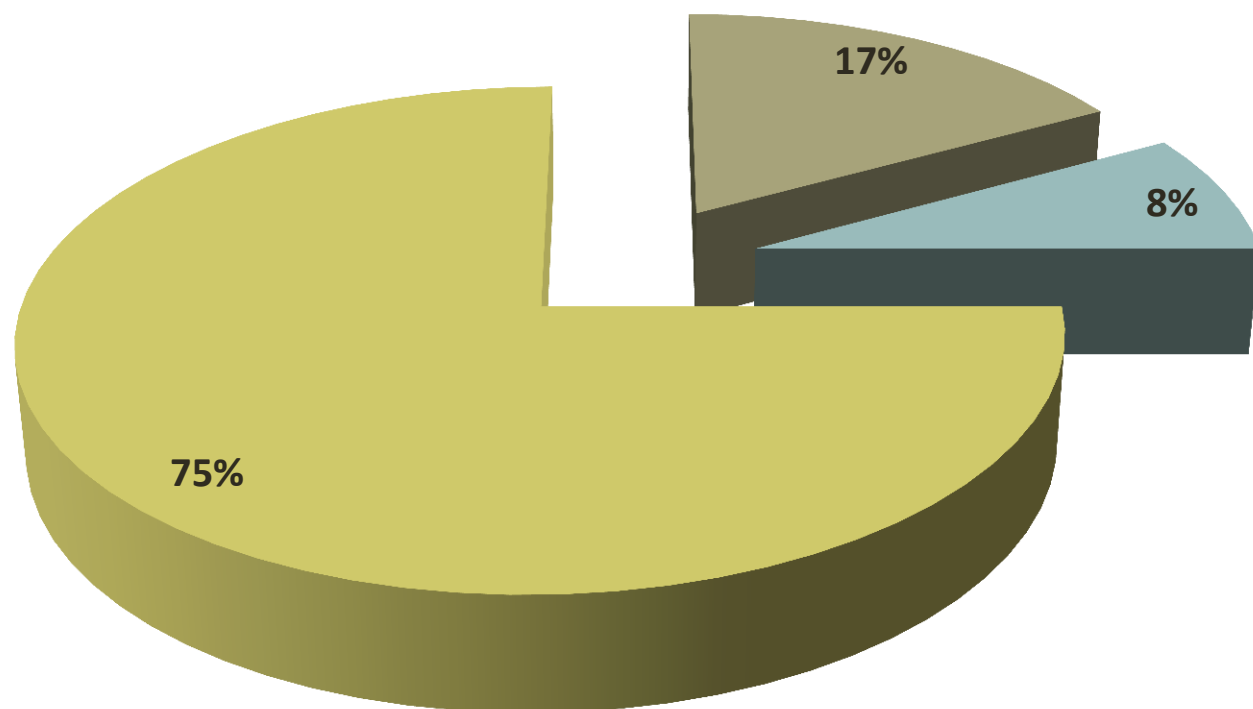
Pravičniska trgovina

Smo Nika, Tina in Anja študentke Pedagoške fakultete in imamo pri predmetu Potrošniška vzgoja seminarsko nalogo o Pravični trgovini, zato vas prosimo, če si vzamete nekaj minut in s klikom na Naslednja stran pričnete z izpolnjevanjem ankete.

[Naslednja stran](#)

EKA - spletne ankete
Anketa brez piškotkov, brez IP sledenja
[Politika zasebnosti](#)

Kaj je pravična trgovina?

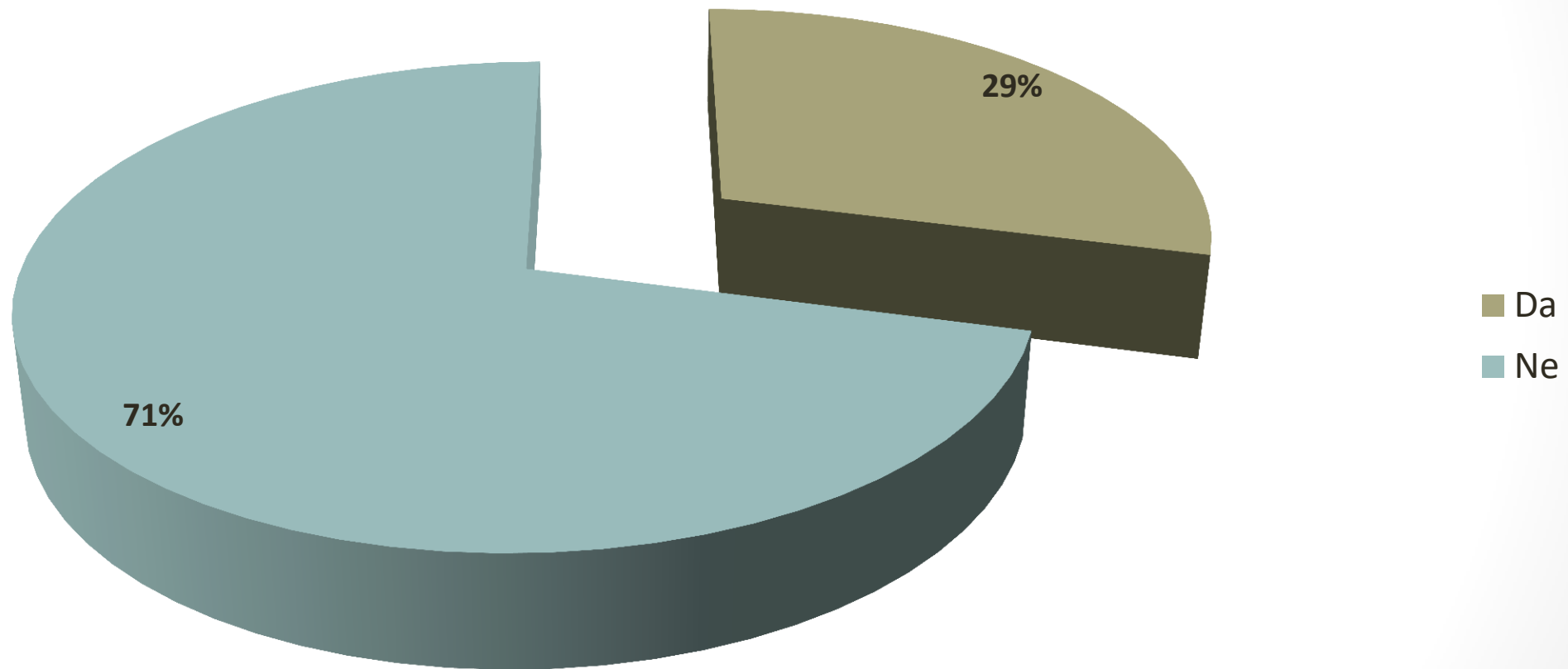

■ Trgovina, v kateri trgovec ne vzame marže.

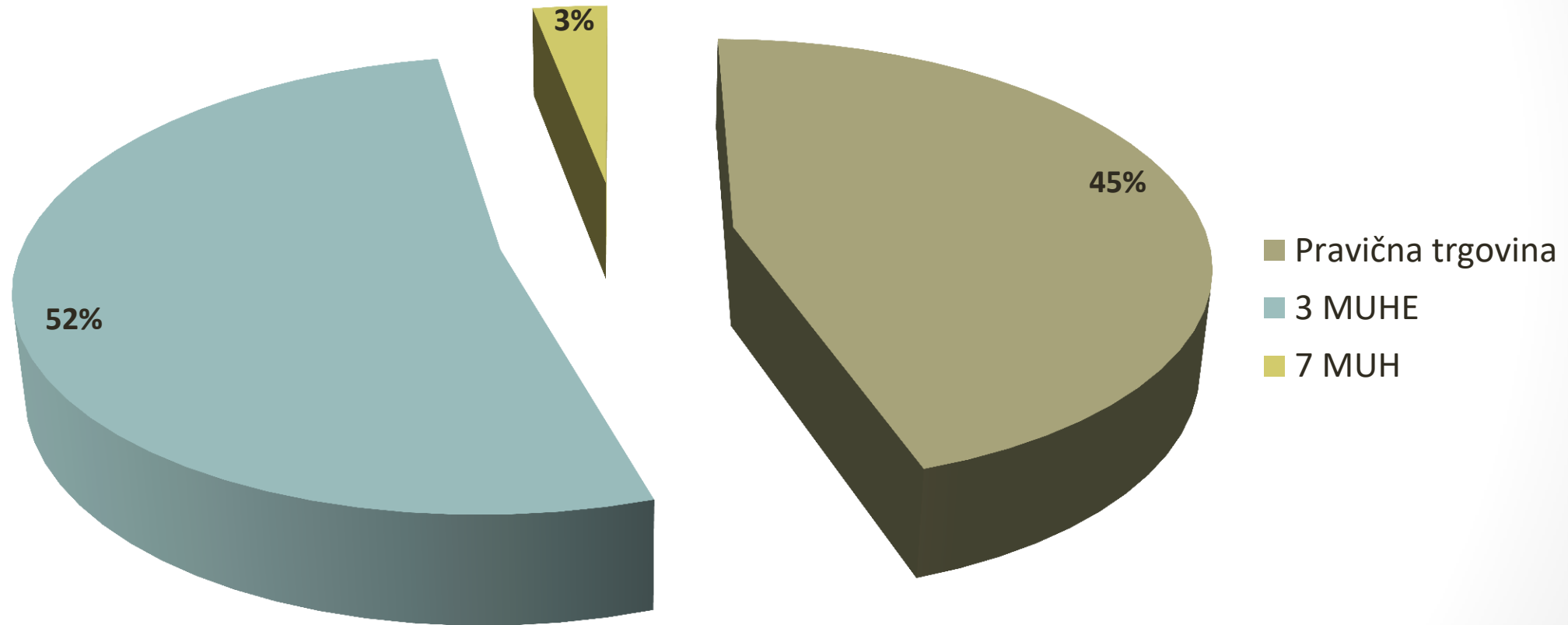
■ Trgovina, v kateri so prodajani izdelki iz domačega okolja.

■ Trgovina, v kateri prodajajo izdelke direktno od prodajalca in ne preko posrednika.

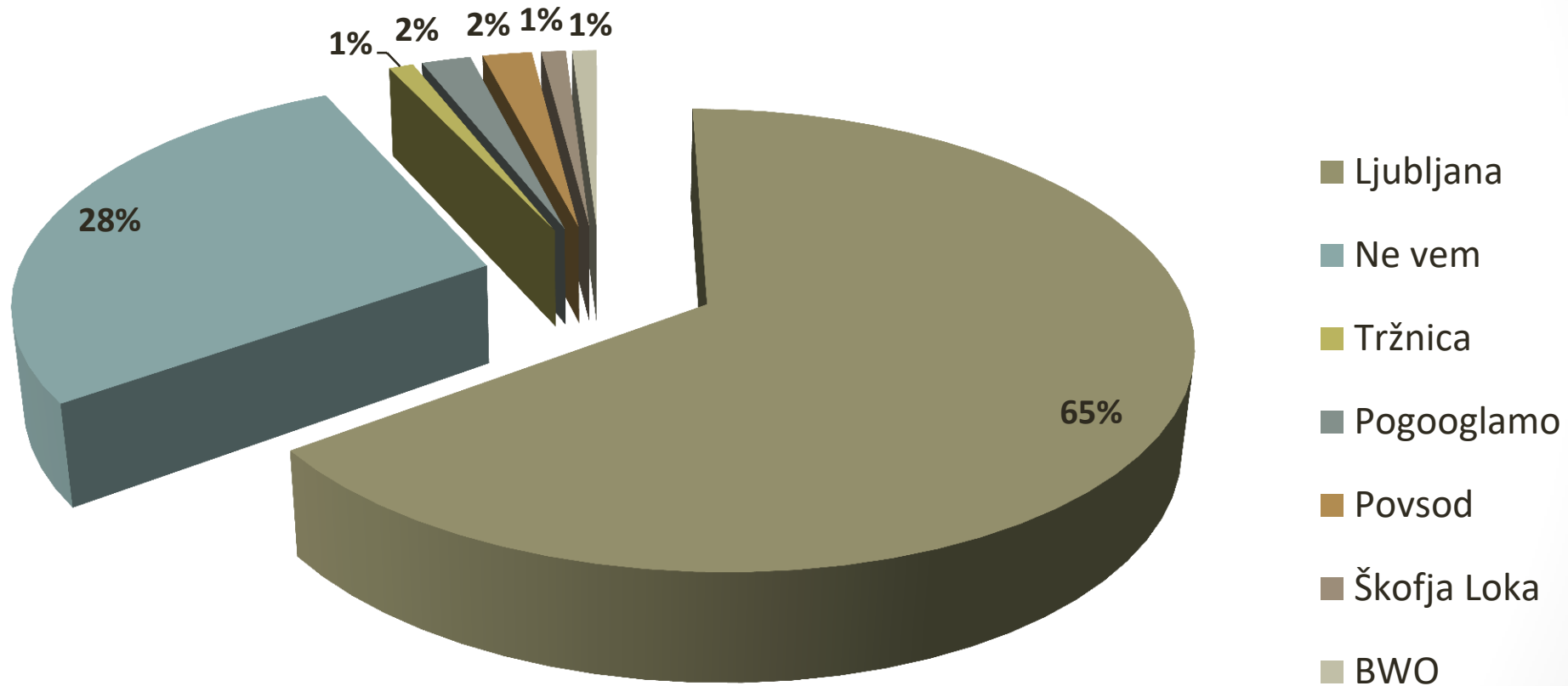
Ste že kdaj kupovali v pravični trgovini?

Kako se imenuje pravična trgovina v Sloveniji?

Kje v Sloveniji lahko najdemo pravično trgovino?

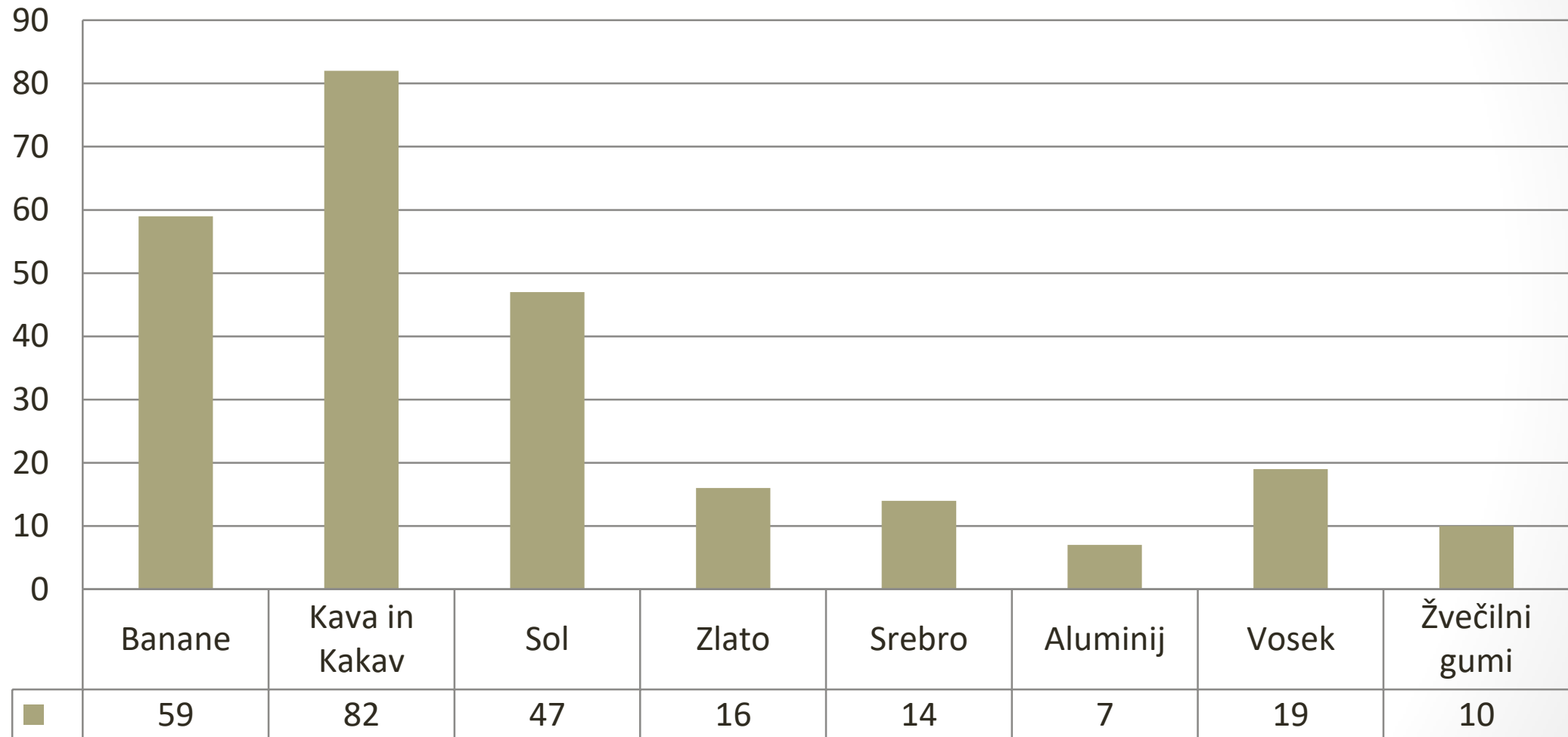

Kako izgleda logo Fairtrade?

		
28 %	20 %	52 %

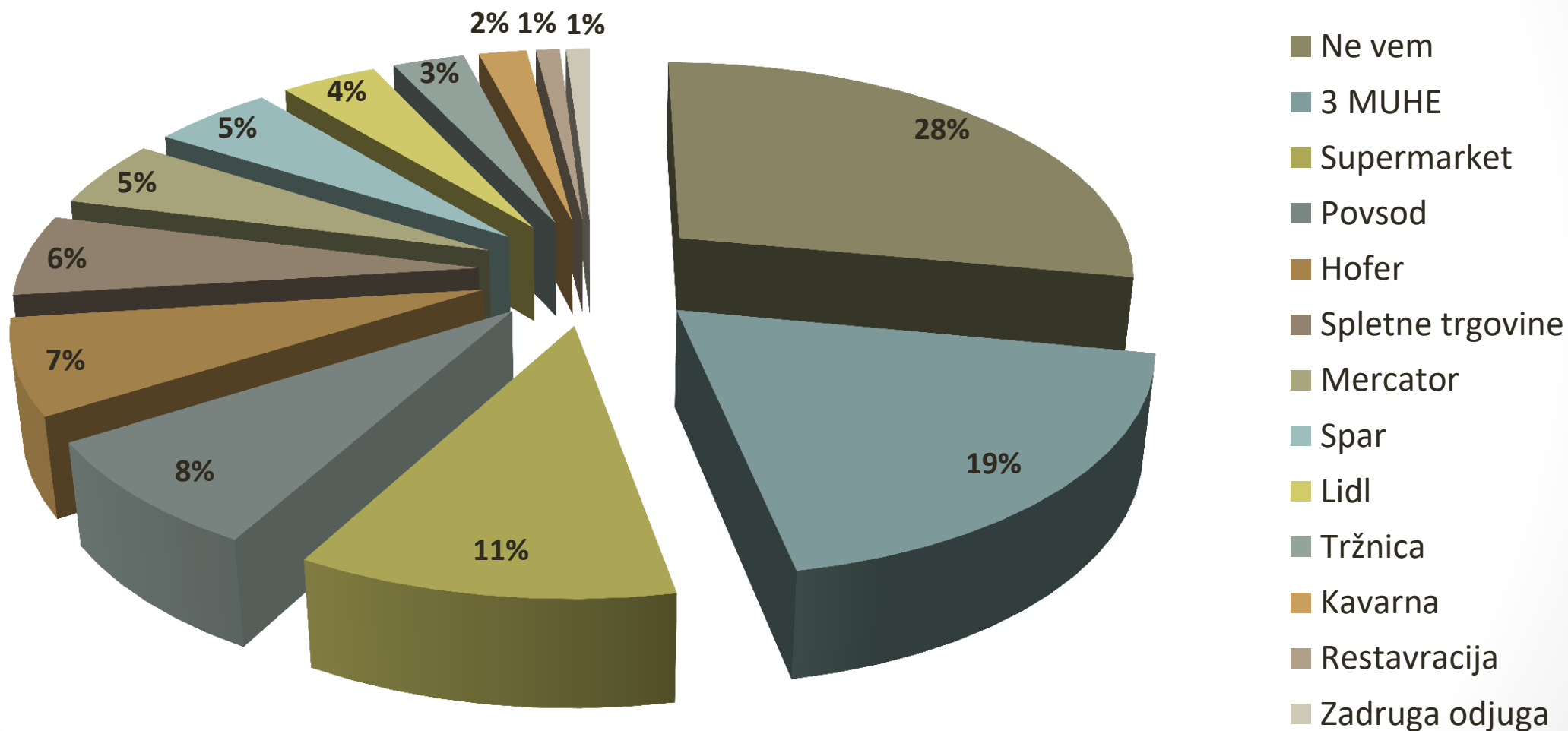
Katere izdelke po vašem mnenju potrjuje pravična trgovina?

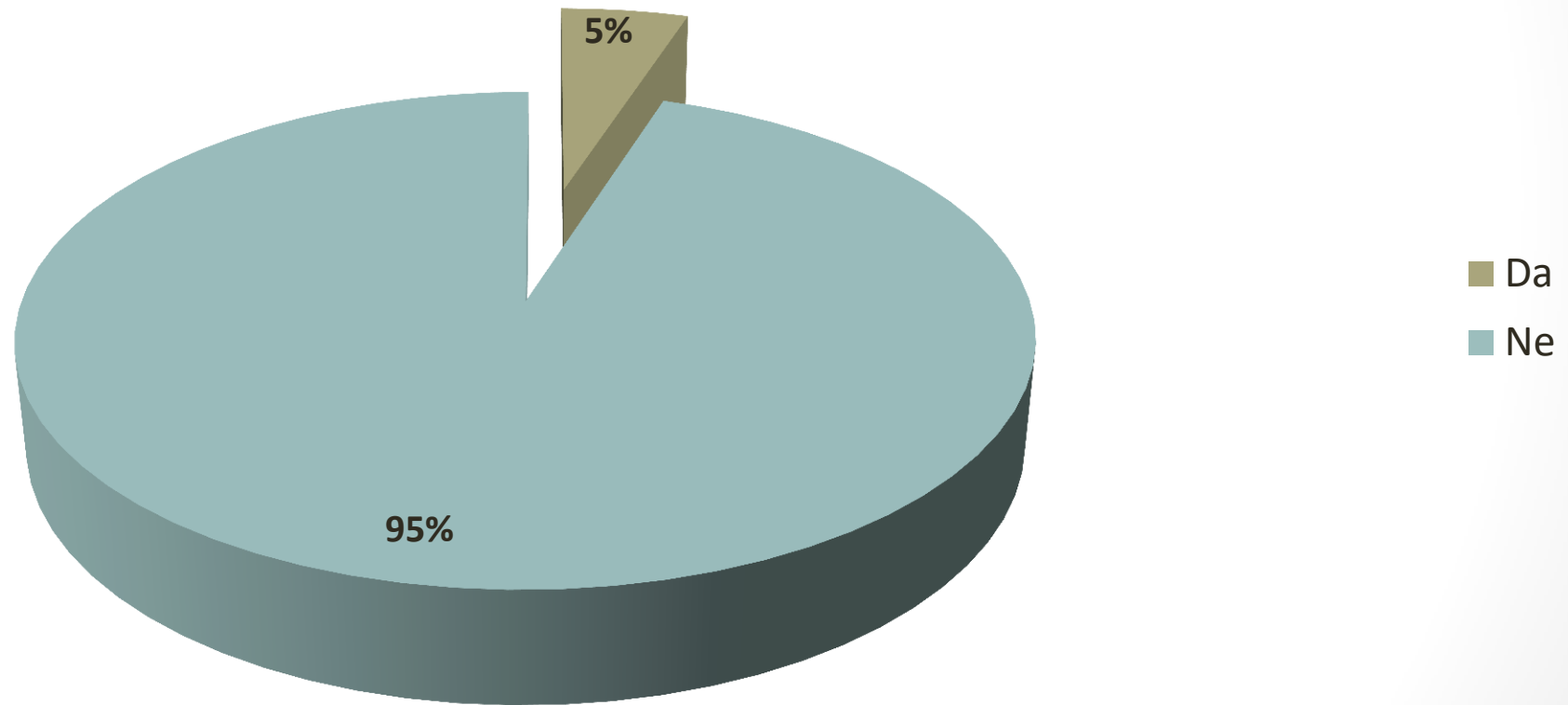
Pravilni odgovor: banane, kava in kakav, zlato, srebro

Kje vse lahko kupimo izdelke Fairtrade?

(Naštejte vsaj dva primera)

Ste pozorni na to, ali kupujete izdelke z oznako Fairtrade?

Fairtrade v tujini

VideoScribe

Viri

- <http://www.3muhe.si/index.php>
- <http://www.humanitas.si/?subpageid=27>
- <https://wfto.com/fair-trade/10-principles-fair-trade>
- <https://www.fairtrade.org.uk/>